Next economy

GEPLAATST DOOR:
JERRYT KROMBEEN
STEDEBOUWKUNDIGE GEMEENTE AMSTERDAM/ VOORZITTER JONG BNSP/ GASTDOCENT AVBA/ JERRYT.NL

MA 3 APR

KWALITEIT IS GEEN TOEVAL

Lunchlezing Provinciale Adviescommissie Leefomgevingskwaliteit, 24-03-2017

Wij Maken NL, Jerryt Krombeen, 30-03-2017
https://wijmakennederland.nl/landmaker/jerryt_krombeen

LinkedIn: https://www.linkedin.com/in/jerryt-krombeen-60885a16/

Twitter: @Jerrytnl

OPERATIONEEL MAKEN

Kwaliteit is geen toeval, maar een uitkomst van gemeenschappelijke inspanningen. Harm Veenenbos is sinds kort Provinciaal Adviseur Ruimtelijke Kwaliteit (PARK) voor de provincie Zuid Holland. Op vrijdagmiddag werd een lunchlezing gebruikt om de koers voor de komende drie jaar wereldkundig te maken, na een eerste periode van inhoudelijke verkenningen voor zijn nieuwe functie.

Een geruststelling is dat Veenenbos met zijn agenda voortbouwt op de missie van zijn voorgangers, en het kwaliteitsbesef dat werd geagendeerd door Eric Luiten en Abe Veenstra verder wilt uitbouwen. Een geruststelling omdat hij de koers van zijn voorgangers goed acht en anderzijds worden alle geleverde inspanningen van afgelopen jaren nu niet op een Trumpiaanse wijze overboord gegooid. Er ontstaat op deze manier een heldere koers!

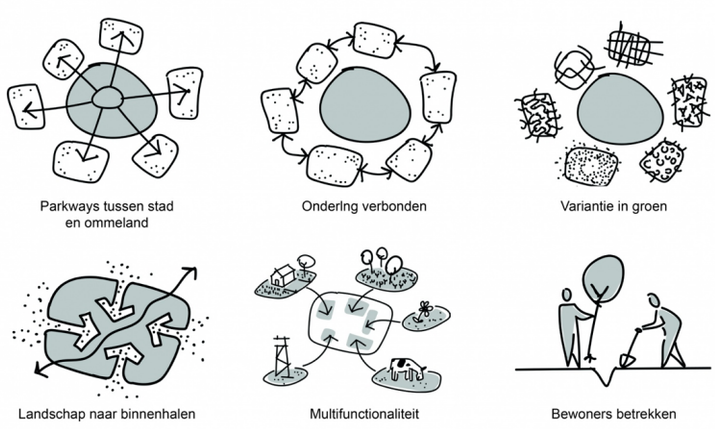

PARK advies 20- Beter Groen, 2016

MEEST RECENTE BIJDRAGEN

BLOG: OVER DE GRENS #1: GRENZELOOS RUIMTE MAKEN
do 2 sep
door Wij Maken Nederland

BLOG: OVER DE GRENS #2: GRENZELOZE MOBILITEIT
do 2 sep
door Wij Maken Nederland

BLOG: OVER DE GRENS #3: GRENZELOOS LANDSCHAP
do 2 sep
door Wij Maken Nederland

DEMOCRATIE & ENERGIE #3: BURGERINITIATIEVEN
wo 1 sep
door Wij Maken Nederland

DEMOCRATIE & ENERGIE #2: WINDMOLENS
wo 1 sep
door Wij Maken Nederland

Veenenbos complimenteerde zijn voorgangers met het feit dat kwaliteitsbesef goed in de gelederen van de Provincie Zuid Holland is doorgedrongen, maar bekritiseerde hen tegelijkertijd ook op het feit dat dit kwaliteitsbesef nog niet in alle gevallen leidt tot een brede implementatie. Daarom ziet hij zijn missie vooral in het 'operationeel maken van het kwaliteitsbesef'. Er is in de afgelopen jaren gewerkt aan een kwaliteitskaart en er zijn hierbinnen zestien gebiedsprofielen opgesteld, maar dat is nog niet voldoende. Zeker als je binnen de gelederen van de provincie Zuid Holland vraagt op welke projecten van de afgelopen jaren men trots is, worden eigenlijk maar drie projecten genoemd: kustwerk Katwijk, Museum Voorlinden en de inpassing van de A4. Die oogst is te schraal, want in die tijd is veel meer gemaakt waar je nu trots op had kunnen zijn of wat had moeten leiden tot inspirerende vormen van ruimtelijke kwaliteit.

Museum Voorlinden, foto: Jerryt Krombeen

INTEGREREN EN 'MEEKOPPELKANSEN'

Hoe zorg je ervoor dat kwaliteit geen toeval wordt? De nieuwe PARK denkt dat kwaliteit er vooral kan komen door opgaven slimmer te integreren. Dit is dan ook de belangrijkste parallel die bij Voorlinden, Kustwerk Katwijk en de A4 is te trekken. Hier zijn opdrachtgeverschap en opgaven gecombineerd in een geïntegreerd ontwerp. Op die manier ontstond er budgettair een dubbelslag om kwaliteit ook financieel haalbaar te maken. In de komende periode moet verbeelding, in combinatie met deze werkwijze, veel meer ingezet gaan worden om te inspireren tot het maken van kwaliteit en om te laten zien wat deze werkwijze kan opleveren. Verbeelding moet ook gaan helpen om drie grote opgaven te gaan vormgeven. Opgaven die schreeuwen om kwalitatieve impuls of ruimtelijke vertaling.

ZUIDELIJKE RANDSTAD, LANDSCHAPSSTAD

In Zuid Holland zijn vier soorten landschappen te ontdekken, het rivierenlandschap, het veenweide landschap, het kustlandschap en het stedelijke landschap. Maar in veel gebieden beleef je dit nog te weinig en met name in de overgangen liggen veel 'anonieme' stukken parklandschap. Dat heeft voor een deel te maken met de erfenis van de rijksbufferzones, die defensief werden ingezet om de oprukkende stad een halt toe te roepen. Aan de randen van de stad werden grote stukken ingericht met homogene sport- en recreatiegebieden die te herkennen zijn aan hetzelfde soort gras, standaard inrichtingselementen en snelgroeiende boomsoorten. Kortom, de inrichting is niet gebiedspecifiek en nietszeggend over bepaalde landschappelijke kenmerken. Dit is een gemiste kans omdat er juist een enorme synergie kan gaan ontstaan tussen de verschillende landschappen, vooral op plekken waar ze versmelten met de stad! Als inspirerend voorbeeld werd het buitenruimte ontwerp voor Den Haag CS van Delva aangehaald. De bouwopgave vormt hier aanleiding om ook het achterliggende kustlandschap alvast te introduceren. Dit geeft identiteit en kwaliteit aan een plek.

Volgens Harma Horlings, landschapsarchitect bij Staatsbosbeheer, vraagt deze vorm van operationalisering van kwaliteit om veel meer. Het vraagt ook een kijk op de context, de opgave, opdrachtgeverschap en beheer. Daarnaast spelen er ook zaken waar je minder invloed op hebt, als determinisme en materialisme van het landschap. Hiermee doelt ze op het idee dat er ook eigen landschapssystemen gaande zijn die al een veel langere geschiedenis hebben en een eigen landschappelijke dynamiek meebrengen. En de dynamiek van functionele afschrijving versus technische afschrijving, deze lopen nu vaak niet synchroon.

Winnend ontwerp voor het Koningin Julianaplein, Delva LA en Powehouse Company, bron: http://delva.la/projecten/team-powerhouse-company-delva-la-wint-haag/

KLIMAATADAPTIE

Wat bij de klimaat verandering vooral speelt is de wateropgave. Deze opgave gaat veel impact op ons landschap hebben en heeft een hoge mate van urgentie gekregen binnen waterschappen en de provincie. De manier waarop Nederland het project Ruimte voor de Rivier heeft opgepakt moet ook een leidend voorbeeld worden hoe dergelijke opgaven in toekomst aangevlogen moeten worden. Het Rijksproject werd snel en doelmatig uitgevoerd en werd als kans gezien om een sectorale opgave om te zetten naar integrale gebiedsontwikkeling. Kustwerk Katwijk is ook een voorbeeld hoe een lokale behoefte voor meer parkeercapaciteit en het Deltaprogramma in elkaar werden geschoven. De optelsom heeft geleid tot een kwalitatief hoogwaardige kuststrook, in een herkenbaar kustlandschap. Deze aanpak moet zich ook rond andere waterprojecten gaan ontvouwen. Er zijn rond klimaatopgaven 'meekoppelkansen' die de schaal van de waterschappen en lokale belangen overstijgen.

Machiel van Dongen, Ministerie van Infrastructuur en Milieu, vulde hierop aan dat kwaliteit ook vooral een keuze is. En dat bij het maken van kwaliteit goed gelet moet worden op het feit dat de investeringshorizon per thema anders is. Waterschappen investeren voor de komende 50 jaar, terwijl de gemeentelijke politiek een veel kortere investeringshorizon heeft. Het advies van Machiel was om vooral ook intensief contact te onderhouden met zowel lokale als landelijke partijen en adviesorganen, zover dat al niet gebeurd is.

(Machiel van Dongen is landmaker)

Kustwerk Katwijk, OKRA landschapsarchitecten, bron: www.kustwerkkatwijk.nl

ENERGIE TRANSITIE

Zuid Holland is grootste energieverbruiker van Nederland, en grootte van de Zuidhollandse 'energiefootprint', gaat ervoor zorgen dat de energie transitie een enorme impact gaat hebben op het Zuid Holland zoals we dat nu kennen. Eerder werd door POSAD voor Leiden al eens verkend hoe groot de energievraag voor deze gemeente was en hoe omvangrijk de maatregelen waren om Leiden van schone energie te gaan voorzien. Wind en zon lijken het meest kansrijk voor opwekking van energie. Met deze opgave ligt er tevens een kans om de koppeling in ons cultuurlandschap tussen energieproductie en landschap te herstellen. Maar in de praktijk gaat deze hernieuwde koppeling nog niet vanzelf. In Ouddorp op Goeree Overflakkee staan mensen weliswaar redelijk positief tegenover nieuwe manieren van energieopwekking en de komst van enorme zonneparken, maar vervolgens worden deze in het landschap verstopt en met dijken ingepakt. Gaan we onze energieopwekking verstoppen?

De opgave voor onze energietransitie is zo groot dat deze zeker zichtbaar gaat worden, dus we zullen aan deze opgave moeten gaan ontwerpen. Windmolens worden steeds efficiënter, maar hebben door hun hoogte een enorme impact op de omgeving. Zonne-energie consumeert veel oppervlakte, schaarse ruimte die je ook nodig hebt voor agrarisch gebruik. We moeten snel keuzes gaan maken in aanstaande energierevolutie, voordat deze ons gaan overkomen. Daarnaast moeten we ook sneller gaan schakelen, want procedures duren nu nog te lang. Het duurt circa tien jaar voordat een windmolen er staat, mede omdat draagvlak soms totaal lijkt te ontbreken. In Denemarken is er minder weerstand, omdat mensen daar een aandeel hebben in de energietransitie. Je ziet dat dit land dan ook sneller kan schakelen in de energieopgave.

Boris Hocks, van bureau POSAD, pleit voor een bredere kijk en aanpak. Allereerst helpt het erg om met verschillende partijen te kijken hoe groot de energievraag in gebieden daadwerkelijk is. Aan de hand daarvan maak je maatregelen die je financieel en technisch moet gaan onderbouwen. Bij een dergelijke methode kun je ook veel sneller tot gedeelde problemen komen. In het geval van Leiden hebben we verziltte gebieden gekoppeld aan de opgave voor het maken van zonneparken. Het combineren van opgaven levert veel meer op, ook omdat je dan ook veel meer draagvlak hebt. Wat in de hele energie-ontwikkeling ook een belangrijke rol speelt is technische innovatie. In Flevoland staan nu veel minder windmolens dan tien jaar geleden. Energieopwekking wordt dus steeds slimmer en efficiënter en hoeft over twintig jaar misschien niet zo aanwezig te zijn als nu. Tegelijkertijd vindt er nu ook al een grote, niet zichtbare revolutie plaats. In het uitwisselen van warmte- en reststromen en eigenlijk het heruitvinden van nutsvoorzieningen ten behoeve van energiewinning en efficiency. De impact van deze ontwikkeling moet je niet onderschatten, kijk dus niet alleen naar zonnepanelen en windturbines.

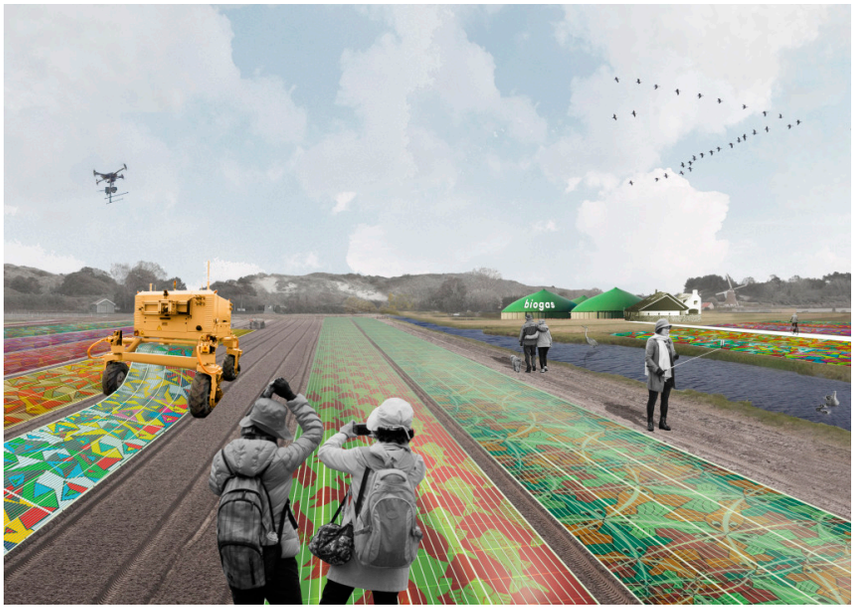

Leiden energie, POSAD, bron: http://posad.nl/projects/leiden-energie/

OPINIE – KOPPEL BEDRIJVEN EN BEWONERS OOK MEE

Met deze agendering bouwt Veenenbos het discours van zijn voorgangers verder uit voor de gene die hem weer gaat opvolgen. Stuk voor stuk zijn dit opgaven die vragen om een lange adem, transitie en cultuuromslag, en zoals Machiel van Dongen terecht opmerkte, vragen de drie opgaven er vooral ook om samen geïntegreerd te worden. De belangrijkste vraag blijft echter hoe de PARK deze problemen wil gaan aanpakken. Deze missie vraagt namelijk om een bredere rol van de PARK dan alleen die van adviserend landschapsarchitect. Het gaat niet alleen over ruimtelijke kwaliteit, maar het operationaliseren vraagt ook om de puzzel van stakeholders bloot te gaan leggen en de verschillende agenda's, investeringshorizonnen boven tafel te krijgen. Dat vergt een actieve rol, een rol van een regievoerder, inspirator, organisator en verbinder. Alleen dan kunnen de beoogde 'meekoppelkansen' en integratie van opgaven hun ruimtelijke kwaliteit bereiken. Daarnaast zijn er ook nog de reeds bekende problemen als verzilting, zoals Boris Hocks ook aangaf. Deze opgaven zijn nu niet specifiek genoemd maar kunnen wellicht ook een 'meekoppelkans' opleveren.

Er ligt voor de provincie Zuid Holland in ieder geval een ambitieus plan, wat ongetwijfeld ook zal resulteren in een ambitieuze aanpak. De ideeën, opgaven en visies moeten niet alleen in een elitaire provincieclub blijven circuleren, maar zullen uiteindelijk ook moeten gaan landen bij bewoners en bedrijven. Zonder deze groep mee te nemen in deze verhalen en opgaven, blijft het afbreukrisico heel groot. De beoogde energietransitie blijkt steeds weer gevoelig voor weerstand vanuit burgers. Hier blijkt dus ook de afhankelijk van bereidheid en medewerking van bedrijven en lokale partijen uit. Daarnaast raken lokale partijen ook steeds beter verenigd via social media en verschillende websites.

De PARK kan een formidabele rol gaan spelen in het verbinden van tussenlagen. En zeker voor het laten slagen van de operationalisering zal ook deze stap nodig zijn. Anders blijven we plannen en visies maken die vastlopen op weerstand. De vraag is dus hoe ook bewoners, stakeholders en bedrijven betrokken en 'meegekoppeld' kunnen worden.

Patstelling turbineplan

Eneco en Renewable Factory leggen initiatief stil

BINNENMAAS | Eneco en Renewable Factory staken voorlopig hun plannen om vijf windturbines te plaatsen langs de Oude Maas tussen Heinenoord en Puttershoek. De gemeenteraad van Binnenmaas besloot gisteravond dat de 'reuzen' niet hoger mogen zijn dan 160 meter en dat is voor de initiatiefnemers te laag.

FOLKERT VAN DER KROL

Daardoor ontstaat een patstelling, waar onder anderen bezorgde inwoners van Barendrecht best blij mee zijn. Zij vrezen voor geluidsoverlast en horizonvervuiling als de turbines er daadwerkelijk komen.

De gemeente Binnenmaas gaat weliswaar een plan opstellen om de bouw van molens van maximaal 160 meter mogelijk te maken, maar de kans is nihil dat die worden gebouwd. Eneco en Renewable Factory willen turbines van minimaal 187 meter. Het liefst boven de 200, omdat het rendement dan veel hoger is. „Wij hebben een bepaalde hoogte nodig. Met 160 meter kunnen we niet uit de voeten," aldus Ronald Kloet van de initiatiefnemers na het raadsbesluit. „Dat hebben we het college en de provincie ook in een brief laten weten. Wij maken nu pas op de plaats."

Voor andere geïnteresseerde partijen is er geen mogelijkheid om het initiatief over te nemen. „We hebben de gronden vastgelegd, die dragen we niet over aan een ander. Daarvoor hebben we al te veel geïnvesteerd," aldus Kloet. „We gaan nu in overleg met provincie en gemeente. De provincie zal zich roeren, omdat er niets gebeurt."

Dat is precies de angst van de oppositiepartijen in Binnenmaas. Zij vrezen 'Korendijkse toestanden'. Die gemeente werd *overruled* door de provincie die met een inpassingsplan de komst van torenhoge turbines mogelijk wil maken.

> **De provincie zal zich roeren, omdat er niets gebeurt**
> –Ronald Kloet

Wethouder Wouter Joosten van Binnenmaas is daar niet bang voor. „Wij maken 15 megawatt aan windenergie planologisch mogelijk. Daarmee voldoen we aan de afspraak met de provincie."

CDA, VVD, Gemeentebelangen Binnenmaas en de Fractie Baars zorgden er met een aangenomen wijzigingsvoorstel voor dat de turbines zo dicht mogelijk bij de Oude Maas worden geplaatst. Dat is precies wat de omwonenden willen. „Het is de minst slechte oplossing," aldus Jan Vermeulen van de stichting Noordrand Open, die het vertrouwen in de initiatiefnemers heeft verloren. „Hoe groter de afstand tot de woningen, hoe beter."

Barendrecht tegen windmolens. bron: http://www.windvanvoren.nl/

Barendrecht tegen windmolens. bron: http://www.windvanvoren.nl/

Links: http://www.telegraaf.nl/binnenland/27464943/__Massaal_protest_windmolen__.html?utm_source=mail&utm_medium=email&utm_campaign=email&apw_campaign=b69fc0e19b5bcbcf2a3f5115c04dc2cd

https://www.facebook.com/Barendrecht-tegen-Windmolens-626631684041760/?ref=page_internal

Meer info over Provinciaal Adviseur Ruimtelijke Kwaliteit (PARK) voor de provincie Zuid Holland

http://www.pazh.nl/default.aspx

DEEL:

ANONIEM REAGEREN KAN NIET.
LOG DAAROM EERST IN. OF REGISTREER.

REGISTREREN of LOG IN

0 REACTIES

wing partner in ruimte en ontwikkeling

PLATFORM31

PAKHUIS DE ZWIJGER*

vereniging delta metropool

Proudly built by Yume

Volg ons op:

ABONNEER JE OP ONZE NIEUWSBRIEF